

Nr 24.

Godkänd av första kammaren den 17 februari 1928.

Godkänd av andra kammaren den 17 februari 1928.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar om anslag till kapitalökning under handelsdepartementet jämte i ämnet väckta motioner.

(Statsutskottets utlåtande nr 19.)

Till Konungen.

1:o) Uti den till riksdagen den 4 januari 1928 avlätna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1928—1929 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av det vid propositionen under rubrik »Utgifter för kapitalökning, bil. 5» fogade statsrådsprotokollet över handelsärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen *dels*, med godkännande av de av departementschefen förordade grunderna för kapitalökning för fonden för rederinäringens understödjande, å riksstaten för budgetåret 1928—1929 bland utgifter för kapitalökning anvisa ett reversationsanslag av 2,500,000 kronor, *dels och* medgiva, att ränta å lån, som framdeles beviljas från fonden, må utgå efter en räntefot av fem procent.

I två inom riksdagen väckta, lika lydande motioner (I: 61 och II: 95) har hemställts, att riksdagen måtte under uttalande av att ingen höjning av räntesatsen å lån från rederilånefonden nu bör förekomma, besluta att för kapitalökning för fonden till rederinäringens understödjande å riksstaten för budgetåret 1928—1929 bland utgifter för kapitalökning anvisa ett belopp av fyra miljoner kronor.

Av departementschefen har utförligt klarlagts behovet av att ytterligare kapitalökningsmedel tillföras rederilånefonden. Påvisats har bland annat vikten av att modernisering och utbyte av tonnage underlättas i syfte att landets handelsflotta icke i fråga om fartygsmaterialens beskaffenhet, kostnadsbesparande driftsordningar m. m. skall stå efter det utländska tonnage, med vilket det har att upptaga tävlan. Vad sålunda anförts om önskvärdheten av handelsflottans tidsenliga bestånd torde emellertid enligt riksdagens mening i första hand och i huvudsak gälla de fartyg, som gå i linjefart.

För nästa budgetår har Eders Kungl. Maj:t föreslagit en kapitalökning av 2,500,000 kronor, varvid förutsatts, att ett lika stort belopp beviljas för 1929—1930. Med hänsyn till den i statsverkspropositionen förebragta utredningen har riksdagen — i anslutning till de motionsvis framförda yrkandena men utan att i övrigt nu taga ställning till frågan med vilket belopp

anslag för nästpåföljande budgetåret 1929—1930 bör beviljas — ansett, att för budgetåret 1928—1929 bör anvisas ett belopp av 3,000,000 kronor.

Vad av departementschefen anförts rörande räntefotens höjning till 5 procent för nya rederilån har icke givit riksdagen anledning till erinran, liksom ej heller departementschefens uttalanden i fråga om normerna för bedömandet av säkerheterna för dylika lån föranlett något särskilt uttalande från riksdagens sida.

Under återopande härav får riksdagen anmäla, att riksdagen *dels* i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag och de i ämnet väckta motionerna (I: 61 och II: 95), i vad nämnda förslag och motioner avse anslagsbeloppet, för kapitalökning för *fonden för rederinäringsens understödjande*, å riksstaten för budgetåret 1928—1929 bland utgifter för kapitalökning anvisat ett reservationsanslag av 3,000,000 kronor, *dels ock* med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag beträffande räntefoten medgivit, att ränta å lån, som framdeles beviljas från fonden, må utgå efter en räntefot av fem procent.

2:o Eders Kungl. Maj:t har (punkt 2) föreslagit riksdagen att för bestridande av kostnader för inlösen av anläggningar i gruvföretaget vid Granbergsliden samt för kronans deltagande i gruvarbetet vid nämnda företag m. m. för budgetåret 1928—1929 under rubriken »Fonden för förslag till statsverket» anvisa ett reservationsanslag av 70,000 kronor.

Med hänsyn till vad departementschefen i ärendet anför, särskilt beträffande behovet av ett noggrannare övervägande, innan staten inlöser sig i gruvföretaget Granbergsliden, har riksdagen ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag.

Riksdagen har alltså för bestridande av *kostnader för inlösen av anläggningar i gruvföretaget vid Granbergsliden samt för kronans deltagande i gruvarbetet vid nämnda företag m. m.* för budgetåret 1928—1929 under rubriken »Fonden för förslag till statsverket» anvisat ett reservationsanslag av 70,000 kronor.

Beträffande sättet för beredande av täckning för de härovan anvisade anslagen kommer riksdagen att framdeles under riksdagen anmäla sitt beslut.

Stockholm den 17 februari 1928.

Med undersätlig vördnad.